

Fietstocht 5 mei 2025

Stichting Nationale feesten Ouderkerk aan den IJssel

Leuk dat u mee doet aan de puzzelfietstocht gemaakt door de Stichting Nationale Feesten Ouderkerk. Deze fietstocht brengt u langs diverse plaatsen met herinneringen gelinkt aan de periode 1940-1945. Het is een fietstocht van ongeveer 22 km waarbij u de afgebeelde routekaart gebruikt. Onderweg fietst u langs 5 locaties, waarbij telkens een verhaal en een vraag horen. Zoek goed in de buurt van deze 5 locaties naar de vraag! De juiste antwoorden kunt u noteren op het bijgevoegde antwoordenformulier en kan ingeleverd worden bij de organisatie of door de brievenbus gedaan worden aan de Linde 6. Is een vraag te moeilijk? Er staat altijd een bronvermelding bij. Zo kunt u online op zoek naar het antwoord. Onder de ingeleverde antwoordformulieren wordt natuurlijk een prijs verloot.

Let tijdens de fietspuzzeltocht altijd goed op het verkeer om u heen!

De route

Ouderkerk aan den IJssel

U start vanaf het plantsoen en gaat rechtdoor de Kalverstraat op. Linksaf Dorpstraat en vervolgens IJsseldijk West richting Krimpen aan den IJssel. Over 200 meter bent u bij locatie 1.

U vervolgt IJsseldijk West tot aan het gemaal Reinier Blok. Hier gaat u linksaf de Breekade af totdat u bij boer Bas aan de Tiendweg West op locatie 2 bent.

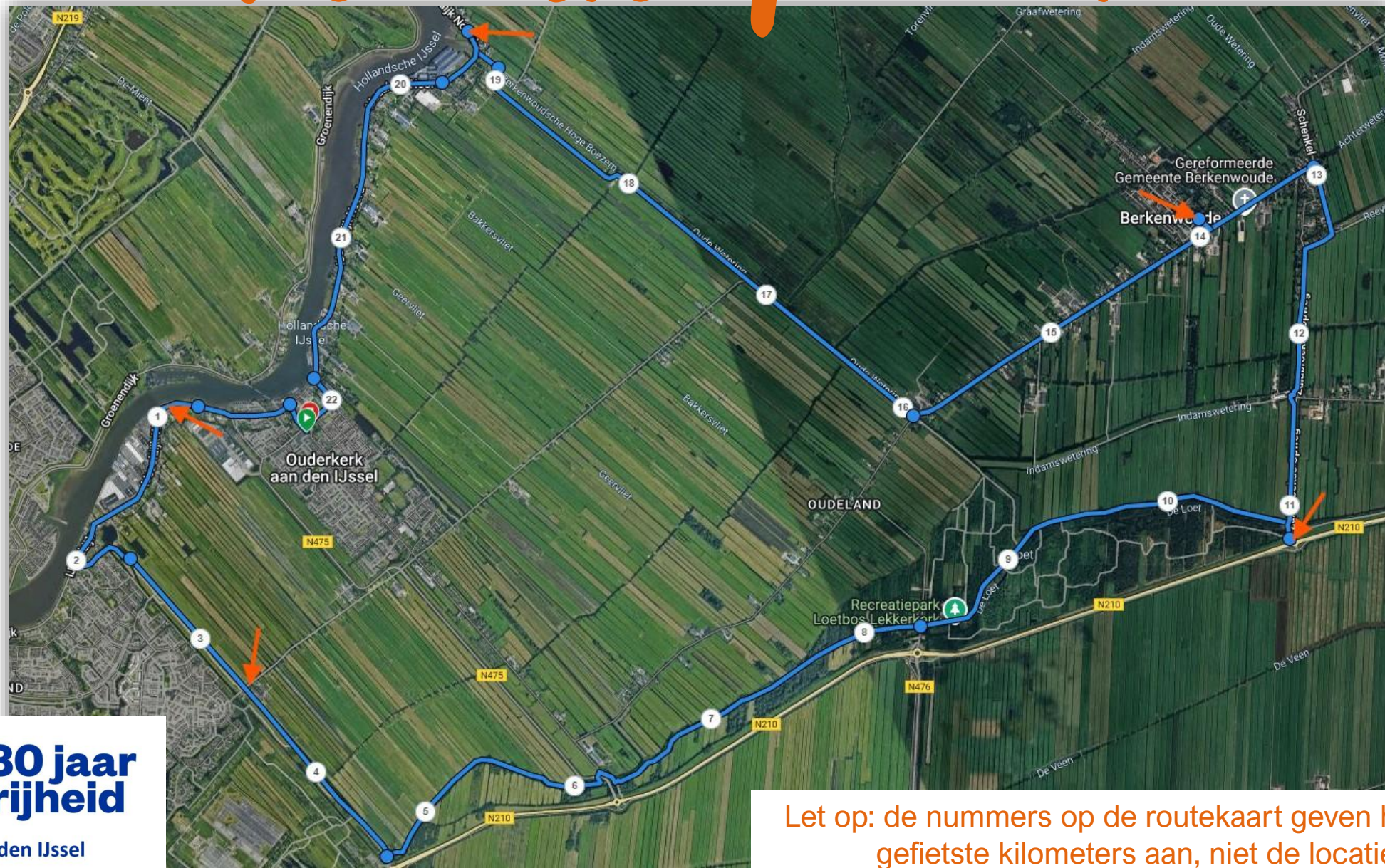
U vervolgt de tocht via de Breekade en slaat aan het eind linksaf de Hillekade op richting Ouderkerk. U steekt de N475 over richting de Kerkweg en slaat direct rechtsaf de Loet in, richting het Loetbos. U fietst door tot aan de Zuidbroekse Opweg (Berkenwoude). Hier gaat u naar rechts richting de rotonde voor locatie 3.

U vervolgt de tocht via de Zuidbroekse Opweg naar Berkenwoude. Aan het eind van de Zuidbroekse Opweg gaat u linksaf de Oosteinde op tot aan de Dorpsstraat. Hier gaat u rechtsaf naar Dorpsstraat nr. 25 voor locatie 4.

U gaat terug naar de T-splitsing en gaat rechtsaf het Westeinde op richting Ouderkerk. Bij de kruising gaat u rechtsaf het fietspad (Landscheidingskade) op richting IJsseldijk Noord. Bovenaan de dijk gaat u rechtsaf richting locatie 5.

U vervolgt u route over IJsseldijk Noord terug richting Ouderkerk. Aan het eind van de dijk gaat u linksaf de stoep van de Burgemeester Neetstraat af. Aan het einde van deze weg komt u langs het plantsoen en dit is ook het einde van deze fietstocht.

De route op kaart

Let op: de nummers op de routekaart geven het aantal gefietste kilometers aan, niet de locaties!

Startlocatie: Plantsoen 'De Maenstand'

Locatie 1: **0,75 km**
Molen de Druiventros (IJsseldijk
West, Ouderkerk aan den IJssel)

Locatie 2: **3,5 km**
Boer Bas (Tiendweg West,
Ouderkerk aan den IJssel)

Locatie 3: **11 km**
Monument Wapendropping
(Ronde N210 – Zuidbroekse
Opweg)

Locatie 4: **14 km**
Dorpsstraat (Berkenwoude)

Locatie 5: **19,5 km**
Boele-terrein (IJsseldijk Noord,
Ouderkerk aan den IJssel)

Antwoordenformulier

Locatie 1:

Locatie 2:

Locatie 3:

Locatie 4:

Locatie 5:

Naam:

Telefoonnummer:

Locatie 1: Molen de Druiventros

Molens

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden molens gebruikt door het verzet als communicatiemiddel. Men kon door middel van de stand van de wieken bepaalde seinen doorgeven en elkaar waarschuwen. Zo was er een wiekenstand waarmee het verzet anderen waarschuwde voor dreigende razzia's. Of de molenaar liet de molen wel draaien, anders viel het teveel op, maar dan werd bijvoorbeeld afgesproken de zeilen eraf te halen. Als er in de buurt van de molen een brand plaatsvond, werden de wieken in de spoedstand gezet. Ook is er een korte rust-, lange rust-, vreugde- en rouwstand.

VRAAG:

In welke stand zou de wieken van de molen hebben gestaan tijdens de bevrijding?

- A: Korte rust
- B: Rouw
- C: Lange rust
- D: Vreugde

Locatie 2: Boer Bas

Bijna niets te eten

Het zuiden van Nederland werd eind 1944 bevrijd, het westen en noorden bleven bezet. De Nederlandse Spoorwegen staakten om het Duitse leger tegen te werken. Er kon tot aan de bevrijding geen voedsel meer naar het westen worden vervoerd. In steden als Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht was tijdens de winter van 1944-1945, de Hongerwinter, bijna niets te eten. Meer dan 20.000 mensen stierven van de honger.

Naar de boeren

Ondervoede stadskinderen werden in de eerste maanden van 1945 in een grote reddingsoperatie naar het platteland geëvacueerd. Daar was nog wel genoeg te eten. De kinderen kregen bij aankomst vaak meteen een flink bord eten: eieren met spek of pap van volle melk. Helaas konden hun magen dat niet meer verdragen en moesten de kinderen ervan overgeven, vertelde Frans Nieuwenhuis uit Den Haag: 'We voelden ons allemaal zo ziek als een hond, we hadden maagpijn van het eten.'

VRAAG:

Hoeveel stadskinderen werden in de eerste maanden van 1945 naar het platteland geëvacueerd?

A:	30.000
B:	40.000
C:	50.000

Ouderkerk aan den IJssel

[illegible]

Locatie 3: Monument wapendropping

Wapendropping

Karel van Ginkel was een boerenzoon uit Woudenberg. Hij was een erg fanatieke verzetsman. Zijn specialiteit was het organiseren van wapendroppings. En zo kwam hij op een dag op bezoek in de Krimpenerwaard. Hij had gehoord dat de Krimpenerwaard wel eens een prima plek zou kunnen zijn, omdat ...

- ... het daar erg donker, stil en uitgestrekt was;
- ... er in de omgeving van Lekkerkerk en Berkenwoude ook geen Duitsers 'woonden' (Duitse soldaten gingen soms gewoon bij mensen in huis wonen);
- ... de meeste mensen daar erg betrouwbaar waren;
- ... de Krimpenerwaard dicht bij Rotterdam lag en daar had het verzet dringend wapens nodig.

De mensen van het verzet kregen te horen wat ze moesten doen. Als de Engelsen met wapens zouden komen, kregen ze dat van tevoren te horen via de radio door middel van een soort wachtwoord. 's Middags luisterden ze stiekem bij een slager op zolder naar de radio. Na het nieuws werden er allerlei verborgen boodschappen afgegeven die alleen de verzetsmensen snaptten. Elke dropping had een andere code. Als er een wapendropping zou zijn in de Krimpenerwaard was de afspraak dat dan de slagzin 'rozen zijn rood' zou klinken.

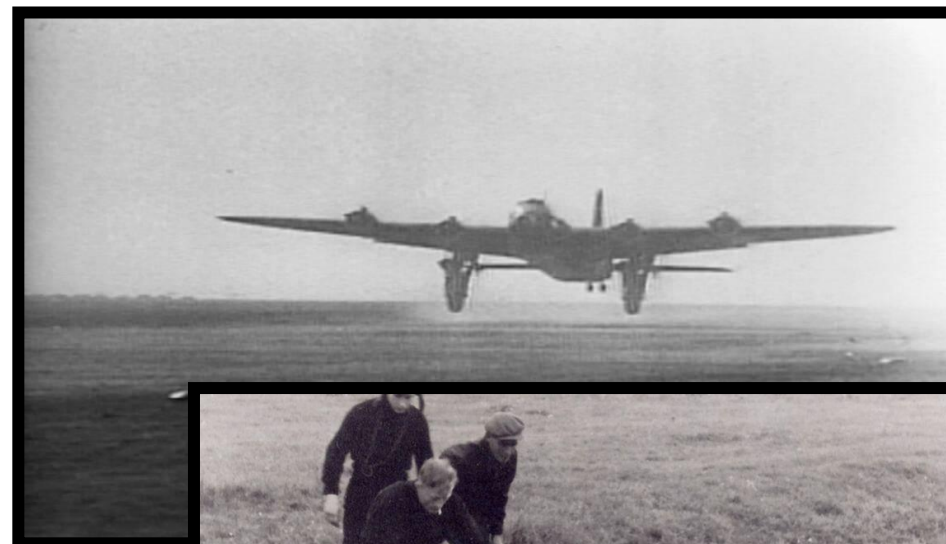
VRAAG:

Via welke radio werd er duidelijk gemaakt wanneer er weer een wapendropping plaatsvond in de Krimpenerwaard?

- A: Radio Oranje
- B: Radio NL
- C: Radiodienst van de Raad van Verzet

Bron: lesbrief Zwaar Verzet in Krimpenerwaard

Locatie 4: Dorpsstraat Berkenwoude

Vliegtuigbom

Vanuit Berkenwoude is het mogelijk om langs binnenwegen naar het Beijersche bij Stolwijk te gaan. Daar vond in de Tweede Wereldoorlog een trieste gebeurtenis plaats. In 1941 vielen er bommen en blindgangers in de Beijersche buurt. De, naar alle waarschijnlijkheid, Engelse vliegtuigen dropten hun bommen op een nabijgelegen zoeklicht en luchtafweergeschut van de Duitsers, dat tussen de struiken verborgen was. Hierbij werd onbedoeld ook een boerderij geraakt, met het enorme verlies voor de boerenfamilie tot gevolg.

Februari 1945 (fragment kind)

'Ik lig al een tijdje wakker. Hoe lang gaat deze rot oorlog nog duren? Het lijkt wel of je niemand meer kunt vertrouwen. Iedereen doet geheimzinnig. En iedereen is bang. En zelf ben ik het eigenlijk ook. Steeds moet ik denken aan dat grote gezin in het Beijersche bij Stolwijk. In de nacht van 30 april 1941 viel een vliegtuigbom op hun huis en 6 kinderen waren op slag dood.'

De inslagen veroorzaakten zo'n luchtdruk dat diverse panelen uit de binnendeuren op het huis van de burens op nummer 3 knalden. Zelfs in het staalwerk van de naastgelegen ophaalbrug kan men tot op de dag van vandaag de gevolgen zien. De gaten van de bomscherven zijn er nog steeds.

VRAAG:

Hoe heet de familie van wie de 6 kinderen zijn omgekomen?

- A: Maaijen
- B: De Vries
- C: Molenaar

Bron: lesbrief Zwaar Verzet in Krimpenerwaard / RTV Krimpenerwaard
<https://oudstolwijk.nl/bombardement-beijerscheweg-1/>

Ouderkerk aan den IJssel

Locatie 5: Boele-terrein

VERDUISTERINGSMAATREGELEN

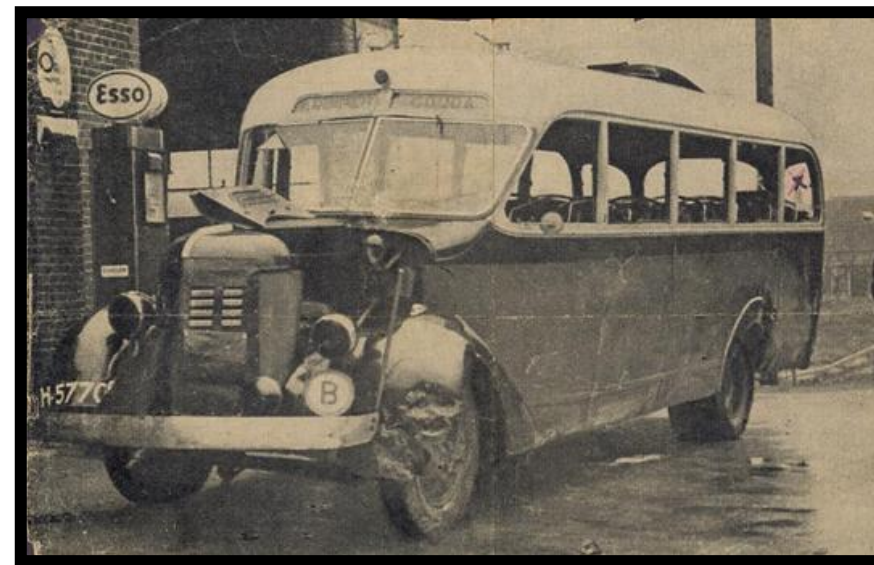
De oorlog was letterlijk en figuurlijk een donkere tijd. De Duitsers voerden verduisteringsmaatregelen in, om zo te voorkomen dat geallieerde bommenwerpers hun weg naar Duitsland zouden vinden of materiaal zouden dropen. Navigeren was in het duister namelijk moeilijk.

Vanwege de verduisteringsmaatregelen was er geen of slechts beperkte straatverlichting toegestaan. Ook mochten voertuigen alleen verduisteringslichten voeren. Met name op het platteland zorgde dat voor gevaarlijke situaties en ongelukken. Op donderdag 20 november 1941 vond op de dijk langs de Hollandsche IJssel tussen Ouderkerk aan den IJssel en Gouderak een tragisch ongeluk plaats, waarbij maar liefst 15 mensen verdronken. Geen erkende oorlogsslachtoffers, maar wel degelijk slachtoffers van de omstandigheden.

VRAAG:

Hoeveel slachtoffers waren er afkomstig uit Ouderkerk aan den IJssel?

- A: 8
- B: 10
- C: 11

Ouderkerk aan den IJssel